

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113224639
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1113224639.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: J. K. K. Y. V. P. N. J. E. K. Ý. , A. A., G. Č.. X, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej orgánom verejnej moci nesprávnym úradným postupom, s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 19. januára 2015, č.k. 10 C 142/2013-31, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 19. januára 2015, č.k. 10 C 142/2013-31, **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom na začatie konania podaným na súde prvého stupňa dňa 18.7.2013 domáha podľa zákona č. 514/2003 Z.z. náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej orgánom verejnej moci, a síce nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp.zn. 3 C 235/2005. Poplatok z predmetu konania v sume 20,-- € nezaplatil súčasne s podaním návrhu na začatie konania, ani neskôr, na základe výzvy zo strany súdu spolu s poučením o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. O následnej žiadosti navrhovateľa o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov súd prvého stupňa uznesením zo dňa 24.7.2014, č.k. 10 C 142/2013-26, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.10.2014, sp.zn. 6 Co 610/2014, navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Následne súd prvého stupňa uznesením (napadnutým) zo dňa 19.1.2015, č.k. 10 C 142/2013-31, konanie zastavil pre nezaplatenie poplatku z predmetu konania. Dôvodil tým, že navrhovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, navrhovateľ nepožiadala o pomoc Centrum právnej pomoci v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi; dôvodil ustanovením § 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 1, § 10 ods. 1, 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pretože konanie bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ dôvodiac len tým, že sa jedná iba o jedinú vec, súdny poplatok nemôže popri iných povinnostiach po finančnej stránke uniesť, a teda ho pokladá za tvrdé. Zo svojho nemá ani na lieky, súd ho neoslobodil od platenia súdnych poplatkov pre púhe formality a ani ho neodkázal s právnym zastupovaním na Centrum Svidník. Má nízky dôchodok, nepokladal za potrebné považovať jeho vec za prípad hodný osobitného zreteľa a ani v hmotnej núdzi. Okrem toho v inom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 24 C 117/2012 mu bolo právoplatne priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Z neho vyplýva, že účelom ustanovenia § 138 O.s.p. je zabezpečiť prístup k súdom aj osobám, ktorým ich skutočné osobné a majetkové pomery

neumožňujú úhradu súdnych poplatkov. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nepostačuje formálne naplnenie zákonných predpokladov, ale musí vychádzať z reálnej a dôvodnej núdze účastníka, ktorá v jeho prípade bola preukázaná a odkázal ho na Centrum právnej pomoci. Odvolaciemu súdu navrhol preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť.

Odvolací súd preskúmal vec (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 1.1.2015, ďalej len O.s.p.; § 355, § 372w O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu odvolací súd potvrdil, pretože je vo výroku vecne správne a keďže sa stotožňuje s dôvodmi uznesenia ako správnymi, uznesenie odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého uznesenia odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné. Nejde o konanie, ktoré by bolo vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov, ani o konanie, v ktorom by navrhovateľ požíval osobné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1, 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov). Navrhovateľ v celom konaní, najneskôr v odvolaní proti napadnutému uzneseniu, si nespĺnil svoju základnú povinnosť tvrdenia a nadväzne ani dôkaznú povinnosť, obe nevyhnutné pre úspešnosť navrhovateľa žiadajúceho priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov; vôbec neuvádzal, žeby u neho nastali také právne skutočnosti po rozhodnutí súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý dané uznesenie potvrdil, ktoré by odôvodňovali opätovné rozhodovanie podľa ustanovenia § 138 O.s.p. Poplatok z predmetu konania v sume 20,-- € navrhovateľ nezaplatil doteraz.

Poplatková povinnosť navrhovateľovi vznikla podaním návrhu na začatie konania (§ 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb.), poplatok za podanie návrhu na začatie konania bol splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.). Keďže navrhovateľ nezaplatil súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania súčasne s jeho podaním, súd prvého stupňa správne vyzval navrhovateľa (uznesením zo dňa 17.9.2013, č.k. 10 C 142/2013-8), aby poplatok v sume 20,-- € zaplatil v lehote 10 dní od doručenia výzvy a súčasne mu dal zákonné poučenie o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.); výzvu na zaplatenie súdneho poplatku navrhovateľ prevzal dňa 11.10.2013. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby súdny poplatok navrhovateľ zaplatil; napokon túto skutočnosť ani sám navrhovateľ netvrdil. Nejde pritom o vec, akú má na mysli ustanovenie § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. Správne je aj určená výška súdneho poplatku v sume 20,-- € podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zákona č. 71/1992 Zb. Napokon súd prvého stupňa rozhodol (správne) napadnutým uznesením až potom, čo navrhovateľovi (v prejednávanej veci) nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolací súd v otázke vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok odkazuje na právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovený v rozsudku zo dňa 19.6.2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku (odseky 59, 60), podľa ktorého Európsky súd pre ľudské práva nikdy nevyhlásil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu. V tej súvislosti Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odporcovi úspešnému v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadal (§ 224 ods. 1, § 146 ods. 2 veta prvá, § 151 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.